KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 19.6.2024 r.
COM(2024) 608 final

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Grecji

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 608 final}

Zalecenie

ZALECENIE RADY

w sprawie polityki gospodarczej, polityki społecznej, polityki zatrudnienia, polityki strukturalnej i polityki budżetowej Grecji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97[1], w szczególności jego art. 3 ust. 3,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania[2], w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241[3] ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności weszło w życie w dniu 19 lutego 2021 r. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności zapewnia państwom członkowskim wsparcie finansowe służące realizacji reform i inwestycji, co pociąga za sobą impuls fiskalny finansowany przez UE. Zgodnie z priorytetami europejskiego semestru przyczynia się on do osiągnięcia ożywienia gospodarczego i społecznego oraz do wdrażania zrównoważonych reform i inwestycji, których celem jest w szczególności promowanie zielonej i cyfrowej transformacji oraz zwiększenie odporności gospodarek państw członkowskich. Pomaga również wzmocnić finanse publiczne oraz pobudzić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w średnim

[1] Dz.U. L 2024/1263, 30.04.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
[2] Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

i długim okresie, a także zwiększyć spójność terytorialną wewnątrz UE i wspierać dalsze wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych.

(2) Przyjęte w dniu 27 lutego 2023 r. rozporządzenie w sprawie REPowerEU[4] ma na celu stopniowe redukowanie zależności Unii Europejskiej od importu paliw kopalnych z Rosji. Pomoże to osiągnąć bezpieczeństwo energetyczne i zdywersyfikować dostawy energii w Unii przy jednoczesnym zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zdolności magazynowania energii oraz efektywności energetycznej. Grecja dodała do swojego krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności nowy rozdział REPowerEU w celu finansowania kluczowych reform i inwestycji, które pomogą w osiągnięciu celów REPowerEU.

(3) W dniu 16 marca 2023 r. Komisja wydała komunikat pt. „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.”[5], aby pomóc w podejmowaniu decyzji politycznych i stworzyć warunki ramowe dla zwiększenia wzrostu gospodarczego. W komunikacie tym określono ramy konkurencyjności oraz dziewięć wspierających ją wzajemnie potęgujących się czynników. Spośród tych czynników priorytetowe znaczenie mają dostęp do kapitału prywatnego, badania naukowe i innowacje, edukacja i umiejętności oraz jednolity rynek, i na te właśnie obszary polityki należy zwracać szczególną uwagę w ramach reformy i inwestycji mających na celu sprostanie obecnym wyzwaniom związanym z wydajnością, a także budowę długoterminowej konkurencyjności UE i jej państw członkowskich. W dniu 14 lutego 2024 r. Komisja przedłożyła roczne sprawozdanie na temat jednolitego rynku i konkurencyjności[6], będące uzupełnieniem powyższego komunikatu. W sprawozdaniu wyszczególniono mocne i słabe strony europejskiego jednolitego rynku pod względem konkurencyjności i prześledzono rozwój sytuacji w skali roku pod kątem dziewięciu czynników wpływających na konkurencyjność.

(4) Dnia 21 listopada 2023 r. Komisja przyjęła roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2024 r.[7], rozpoczynając tym samym cykl europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2024 r. W dniu 22 marca 2024 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety tej rocznej analizy skupione wokół czterech wymiarów konkurencyjnej zrównoważoności. W dniu 21 listopada 2023 r., działając na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2024 r., w którym wskazała Grecję jako jedno z państw członkowskich, w których mogą występować zakłócenia równowagi lub które są narażone na takie zakłócenia i w przypadku których potrzebna będzie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła opinię w sprawie projektu planu budżetowego Grecji na 2024 r. Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, które zostało przyjęte przez Radę w dniu 12 kwietnia 2024 r., a także wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu na 2024 r., w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad

---

4 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1). ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

Europejskiego filaru praw socjalnych i które zostało przyjęte przez Radę w dniu 11 marca 2024 r.

(5) W dniu 30 kwietnia 2024 r. weszły w życie nowe unijne ramy zarządzania gospodarczego. Ramy te tworzy m.in. nowe rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1263 w sprawie skutecznej koordynacji polityk gospodarczych i w sprawie wielostronnego nadzoru budżetowego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97. Obejmują one również zmienione rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie wdrażania procedury nadmiernego deficytu i zmienioną dyrektywę 2011/85/UE w sprawie ram budżetowych państw członkowskich[8]. Nowe ramy mają na celu osiągnięcie stabilności długu publicznego oraz zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu przez stopniową konsolidację fiskalną oraz reformy i inwestycje. Przyczyniają się one do zapewnienia poczucia odpowiedzialności na szczeblu krajowym i koncentrują się w większym stopniu na perspektywie średniookresowej oraz jednocześnie na bardziej rygorystycznym i spójniejszym egzekwowaniu reguł. Każde państwo członkowskie powinno przedłożyć Radzie i Komisji krajowy średniookresowy plan budżetowo-strukturalny. Krajowe średniookresowe plany budżetowo-strukturalne zawierają zobowiązania państwa członkowskiego dotyczące polityki budżetowej, reform i inwestycji, w odniesieniu do cztero- lub pięcioletniego horyzontu czasowego objętego planem, w zależności od zwykłej długości kadencji ustawodawcy krajowego. Ścieżka wydatków netto[9] w ramach krajowego średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego powinna spełniać wymogi określone w rozporządzeniu (UE) 2024/1263, w tym wymóg dotyczący wprowadzenia lub utrzymania prawdopodobnej tendencji spadkowej długu sektora instytucji rządowych i samorządowych najpóźniej do końca okresu dostosowawczego lub utrzymania długu na ostrożnym poziomie poniżej 60 % PKB oraz sprowadzenia lub utrzymania deficytu publicznego poniżej wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB, w średnim okresie. W przypadku gdy państwo członkowskie zobowiąże się do wdrożenia odpowiedniego pakietu reform i inwestycji zgodnie z kryteriami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2024/1263, okres dostosowawczy może zostać przedłużony o nie więcej niż 3 lata. Aby pomóc w przygotowaniu tych planów, w dniu [21 czerwca] 2024 r. Komisja ma przedłożyć państwom członkowskim wytyczne dotyczące treści planów oraz rocznych sprawozdań z postępów, które państwa te będą musiały następnie przedłożyć, a także – zgodnie z art. 5 rozporządzenia (UE) 2024/1263 – Komisja przekaże państwom członkowskim wytyczne techniczne dotyczące dostosowań fiskalnych (trajektorie referencyjne i informacje techniczne, w stosownych przypadkach). Państwa członkowskie powinny przedłożyć swoje średniookresowe plany budżetowo-

---

8 Rozporządzenie Rady (UE) 2024/1264 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1467/97 w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu (Dz.U. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) i dyrektywa Rady (UE) 2024/1265 z dnia 29 kwietnia 2024 r. zmieniająca dyrektywę 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz.U. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 Wydatki netto w rozumieniu art. 2 rozporządzenia Rady (UE) 2024/1263 z dnia 29 kwietnia 2024 r. (Dz.U. L 2024/1263 z 30.4.2024. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). Wydatki netto oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o (i) wydatki z tytułu odsetek, (ii) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (iii) wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, (iv) krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, (v) cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz (vi) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

strukturalne do dnia 20 września 2024 r., chyba że dane państwo członkowskie i Komisja uzgodnią przedłużenie tego terminu o rozsądny okres. Państwa członkowskie powinny zapewnić udział swoich parlamentów narodowych, a w stosownych przypadkach konsultacje z niezależnymi instytucjami fiskalnymi, partnerami społecznymi i innymi zainteresowanymi podmiotami krajowymi.

(6) W 2024 r. europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej nadal rozwija się równolegle z wdrażaniem Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Pełne wdrożenie planów odbudowy i zwiększania odporności pozostaje nieodzowne do realizacji priorytetów politycznych w ramach europejskiego semestru, ponieważ plany te przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom (lub znacznej ich części) określonym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów wydanych w ostatnich latach. Zalecenia dla poszczególnych krajów na lata 2019, 2020, 2022 i 2023 pozostają aktualne również w odniesieniu do planów odbudowy i zwiększania odporności, które są uzupełniane, aktualizowane lub zmieniane zgodnie z art. 14, 18 i 21 rozporządzenia (UE) 2021/241.

(7) W dniu 27 kwietnia 2021 r. Grecja przedstawiła Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny zawartymi w załączniku V do tego rozporządzenia. W dniu 13 lipca 2021 r. Rada przyjęła decyzję w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Grecji[10], którą to decyzję zmieniono dnia 8 grudnia 2023 r. zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 w celu zaktualizowania maksymalnego wkładu finansowego na rzecz bezzwrotnego wsparcia finansowego, a także w celu włączenia rozdziału REPowerEU[11]. Uruchomienie transz jest uzależnione od decyzji Komisji podjętej zgodnie z art. 24 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241 i stwierdzającej, że Grecja osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe określone w decyzji wykonawczej Rady. Osiągnięcie w zadowalający sposób zakłada, że działania związane z uprzednio osiągniętymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi nie zostały odwrócone.

(8) W dniu 30 kwietnia 2024 r. Grecja przedłożyła swój krajowy program reform na 2024 r. i program stabilności na 2024 r., zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1466/97. Zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241 krajowy program reform na 2024 r. odzwierciedla również półroczne sprawozdania Grecji z postępów w realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.

(9) W dniu 19 czerwca 2024 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe na 2024 r. dotyczące Grecji[12]. Oceniła w nim postępy Grecji we wdrażaniu stosownych zaleceń dla tego kraju przyjętych przez Radę w latach 2019–2023 oraz podsumowała realizację planu odbudowy i zwiększania odporności przez Grecję. Na podstawie tej analizy w sprawozdaniu krajowym wskazano luki w stosunku do wyzwań, których nie uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności lub uwzględniono je

[10] Decyzja wykonawcza Rady z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Grecji (ST10152/2021).

[11] Decyzja wykonawcza Rady z dnia 8 grudnia 2023 r. zmieniająca decyzję wykonawczą z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Grecji (ST15831/1/2023).

[12] SWD(2024) 608 final.

jedynie częściowo, a także nowe i pojawiające się wyzwania. Oceniono w nim również postępy Grecji we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów UE dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także postępy w realizacji celów ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju.

(10) Komisja przeprowadziła szczegółową ocenę sytuacji dla Grecji na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011. Główne ustalenia z oceny podatności Grecji na zagrożenia makroekonomiczne, którą służby Komisji przeprowadziły do celów tego rozporządzenia, opublikowano w kwietniu 2024 r.[13] W dniu 19 czerwca 2024 r. Komisja stwierdziła, że w Grecji występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, podczas gdy rok wcześniej, w 2023 r., stwierdziła nadmierne zakłócenia równowagi. Grecja podatna jest w szczególności na zagrożenia związane z wysokim długiem sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz wysokim poziomem kredytów zagrożonych w kontekście wysokiego bezrobocia, która to podatność pozostaje znacząca, ale już znacznie się zmniejszyła i spodziewane jest, że ta tendencja się utrzyma; problemem pozostaje natomiast słaba pozycja zewnętrzna. Trwa spadek relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB; jest ona wprawdzie nadal wysoka – w 2023 r. wynosiła niemal 162 % – ale zagrożenia dla stabilności długu w krótkim okresie wydają się niskie. Za szybki spadek wskaźnika zadłużenia w ostatnich latach odpowiadał głównie wzrost nominalnego PKB, ale spodziewana dalsza poprawa sald budżetowych prawdopodobnie zapewni utrzymanie się tej tendencji spadkowej. Deficyt obrotów bieżących który pogłębił się wyraźnie w latach 2020–2022, znacznie zmniejszył się w 2023 r., ale pozostaje wysoki w kontekście prężnego popytu krajowego. W bieżącym i przyszłym roku spodziewana jest jedynie nieznaczna poprawa salda obrotów bieżących, ponieważ zgodnie z prognozami import pozostanie na wysokim poziomie za sprawą dynamicznego wzrostu inwestycji. Głęboko ujemna relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto (MPI netto) do PKB również się poprawiła w ubiegłym roku, ale wskaźnik ten nadal jest najsłabszy w UE. Poziom kredytów zagrożonych znacznie spadł w ostatnich latach i tendencja ta utrzymała się w 2023 r., ale tempo odzyskiwania wierzytelności z tytułu kredytów zagrożonych poza sektorem bankowym pozostaje powolne, w związku z czym kredyty te dalej obciążają gospodarkę. Wzrosło zatrudnienie, a bezrobocie dalej spadało, chociaż nadal jest stosunkowo wysokie. Wyraźnie widać, że prowadzone nieprzerwanie od wielu lat działania w ramach polityki i szeroko zakrojone reformy strukturalne przyczyniły się do ograniczenia stwierdzonych podatności na zagrożenia. Utrzymanie ostrożnego kursu polityki fiskalnej i dalsze terminowe wdrażanie RRP mają w dalszym ciągu kluczowe znaczenie dla poprawy konkurencyjności i przywrócenia równowagi gospodarczej, w tym w zakresie pozycji zewnętrznej.

(11) Według danych zweryfikowanych przez Eurostat[14] deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Grecji zmniejszył się z 2,5 % PKB w 2022 r. do 1,6 % w 2023 r., a dług sektora instytucji rządowych i samorządowych zmalał ze 172,7 % PKB na koniec 2022 r. do 161,9 % na koniec 2023 r.

[13] SWD(2024) 102 final.

[14] Eurostat-Euro Indicators [Wskaźniki dotyczące euro, Eurostat], 22.04.2024 r.

(12) Dnia 12 lipca 2022 r. Rada zaleciła[15] Grecji, aby zapewniła w 2023 r. rozważną politykę fiskalną, zwłaszcza przez ograniczenie wzrostu bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych do poziomu poniżej średniookresowego wzrostu produktu potencjalnego[16], przy uwzględnieniu dalszego tymczasowego i ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na podwyżki cen energii oraz dla osób uciekających z Ukrainy. Jednocześnie Grecji zalecono dostosowanie wydatków bieżących do zmieniającej się sytuacji. Grecji zalecono również rozwijanie inwestycji publicznych na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz na rzecz bezpieczeństwa energetycznego, przy uwzględnieniu inicjatywy REPowerEU, m.in. poprzez wykorzystanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych. Według szacunków Komisji kurs polityki fiskalnej[17] w 2023 r. był ekspansywny, na poziomie 0,5 % PKB, w kontekście wysokiej inflacji. Wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów) w 2023 r. miał restrykcyjny wpływ na kurs polityki fiskalnej, wynoszący 0,6 % PKB, i był zgodny z zaleceniem Rady. Restrykcyjny wpływ bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych wynikał z obniżenia kosztów nadzwyczajnych środków wsparcia (ukierunkowanych i nieukierunkowanych) dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw w odpowiedzi na podwyżki cen energii (o 2,7 % PKB). Głównymi czynnikami napędzającymi wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych ze środków krajowych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów) były transfery socjalne, w tym emerytury i renty. Wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE wyniosły w 2023 r. 2,5 % PKB. Inwestycje finansowane ze środków krajowych wyniosły w 2023 r. 2,6 % PKB, co oznacza wzrost o 0,2 punktu procentowego w porównaniu z 2022 r. Grecja sfinansowała dodatkowe inwestycje ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE. Państwo to sfinansowało inwestycje publiczne na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz bezpieczeństwa energetycznego, takie jak wspieranie włączania nowych odnawialnych źródeł energii do sieci elektroenergetycznej, czemu sprzyja modernizacja infrastruktury przesyłowej, a także udzielanie MŚP pomocy finansowej na wdrażanie rozwiązań cyfrowych, które są finansowane z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE.

---

15 Zalecenie Rady z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie krajowego programu reform Grecji na 2022 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Grecję programu stabilności na 2022 r., Dz.U. C 334 z 1.9.2022, s. 60.

16 Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2024 r. średniookresowy wzrost produktu potencjalnego Grecji w 2023 r. szacuje się – w oparciu o średnią rzeczywistą stopę wzrostu potencjalnego z 10 lat oraz deflator PKB dla 2023 r. – na 4,5 % w ujęciu nominalnym.

17 Kurs polityki fiskalnej jest zdefiniowany jako miara rocznej zmiany sytuacji budżetowej sektora instytucji rządowych i samorządowych. Służy on do oceny impulsu dla gospodarki wynikającego z polityk fiskalnych, zarówno tych finansowanych ze środków krajowych, jak i z budżetu UE. Miernikiem kursu polityki fiskalnej jest różnica między (i) potencjalnym wzrostem w perspektywie średnioterminowej a (ii) zmianą poziomu wydatków pierwotnych po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów (i nieuwzględniającą tymczasowych działań nadzwyczajnych związanych z kryzysem wywołanym COVID-19), ale uwzględniającą wydatki pokryte za pomocą bezzwrotnego wsparcia (dotacji) z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych.

(13) Główne prognozy zawarte w programie stabilności na 2024 r. można podsumować następująco: W ramach scenariusza makroekonomicznego, na którym oparto prognozy budżetowe, prognozuje się wzrost realnego PKB o 2,5 % w 2024 r. i 2,6 % w 2025 r. oraz przewiduje, że inflacja HICP wyniesie 2,6 % w 2024 r. i 2,0 % w 2025 r. Spodziewane jest, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych zmaleje do 1,2 % PKB w 2024 r. i 0,9 PKB % w 2025 r., a relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma spaść do 152,7 % do końca 2024 r. i do 146,3 % do końca 2025 r. Program stabilności nie zawiera projekcji budżetowych na okres po 2025 r.

(14) Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. realny PKB wzrośnie o 2,2 % w 2024 r. i 2,3 % w 2025 r., a inflacja HICP wyniesie 2,8 % w 2024 r. i 2,1 % w 2025 r.

(15) W prognozie Komisji z wiosny 2024 r. przewiduje się deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w wysokości 1,2 % PKB w 2024 r., natomiast relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma obniżyć się do poziomu 153,9 % do końca 2024 r. Spadek deficytu w 2024 r. wynika głównie z ograniczonego wzrostu świadczeń socjalnych w porównaniu ze wzrostem dochodów. Na podstawie szacunków Komisji prognozuje się, że kurs polityki fiskalnej w 2024 r. będzie ekspansywny, na poziomie 0,3 % PKB.

(16) Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. wydatki wynoszące 1,5 % PKB będą finansowane w 2024 r. za pomocą bezzwrotnego wsparcia („dotacji") z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, podczas gdy w 2023 r. finansowane w ten sposób wydatki wynosiły 1,0 % PKB. Wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności umożliwią wysokiej jakości inwestycje i reformy zwiększające wydajność bez wywierania bezpośredniego wpływu na saldo i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych Grecji. Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. oczekuje się, że wydatki wynoszące mniej niż 0,1 % PKB zostaną pokryte z pożyczek z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, zarówno w 2023 r., jak i w 2024 r.

(17) 14 lipca 2023 r. Rada zaleciła[18] Grecji zapewnienie rozważnej polityki fiskalnej, w szczególności poprzez ograniczenie nominalnego wzrostu wydatków pierwotnych netto finansowanych ze środków krajowych[19] do nie więcej niż 2,6 % w 2024 r. Państwa członkowskie zostały poproszone, aby przy wykonywaniu swoich budżetów na 2023 r. i przygotowaniu projektów planu budżetowego na 2024 r. uwzględniły fakt, że Komisja zaproponuje Radzie wszczęcie procedur nadmiernego deficytu opartych na kryterium deficytu, na podstawie danych dotyczących wyników za 2023 r. W prognozie Komisji z wiosny 2024 r. przewiduje się, że wydatki pierwotne netto Grecji finansowane ze środków krajowych wzrosną o 1,8 % w 2024 r.[20], która to

---

18 Zalecenie Rady z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie krajowego programu reform Grecji na 2023 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Grecję programu stabilności na 2023 r., Dz.U. C 312 z 1.9.2023, s. 67.

19 Wydatki pierwotne netto definiuje się jako wydatki finansowane ze środków krajowych po skorygowaniu o (i) działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, (ii) wydatki z tytułu odsetek, (iii) cykliczne wydatki związane z bezrobociem oraz (iv) działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

20 Zmiana ta uwzględnia środki jednorazowe o wartości 0,1 % PKB w 2024 r. dotyczące wydatków na łagodzenie skutków klęsk żywiołowych (a także 0,2 % PKB w 2023 r., również w odniesieniu do wydatków w następstwie klęsk żywiołowych). 14 lipca 2023 r. Rada odniosła się również do niszczycielskich powodzi, które dotknęły Włochy w maju 2023 r., i uzgodniła, że koszty bezpośredniego wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych związane z tymi powodziami zostaną

zmiana jest niższa od zalecanej maksymalnej stopy wzrostu. Jest to zgodne z zaleceniami Rady.

(18) Rada zaleciła ponadto Grecji, aby w latach 2023 i 2024 podjęła działania w celu jak najszybszego wycofania obowiązujących nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii i wykorzystała uzyskane w ten sposób oszczędności do zmniejszenia deficytu publicznego. Rada doprecyzowała ponadto, że gdyby ponowne podwyżki cen energii wymagały wdrożenia nowych lub dalszego stosowania dotychczasowych środków wsparcia, Grecja powinna zapewnić, aby środki te były ukierunkowane na ochronę gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, były możliwe do udźwignięcia przez budżet i utrzymywały zachęty do oszczędzania energii. Zgodnie z prognozą Komisji z wiosny 2024 r. koszt budżetowy netto[21] nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii szacowany jest na poziomie 0,0 % PKB w 2023 r. i ma wynieść 0,1 % w 2024 r. i 0,1 % w 2025 r. W szczególności przyjmuje się, że zwiększone świadczenie na ogrzewanie i refundacja specjalnej opłaty od oleju napędowego dla rolników pozostaną w mocy w latach 2024 i 2025, choć będą one miały niewielki wpływ[22]. Planuje się jak najszybsze wycofanie nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii w latach 2023 i 2024. Jest to zgodne z zaleceniami Rady.

(19) Oprócz tego Rada zaleciła też Grecji utrzymanie inwestycji publicznych finansowanych ze środków krajowych i zapewnienie skutecznej absorpcji dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy UE, zwłaszcza w celu wspierania zielonej i cyfrowej transformacji. Według prognozy Komisji z wiosny 2024 r. inwestycje publiczne finansowane ze środków krajowych spadną do 2,4 % PKB w 2024 r., z 2,6 % PKB w 2023 r. Jest to związane z kalendarium okresów programowania unijnych funduszy strukturalnych. W szczególności zakłada się, że stopa współfinansowania przez UE inwestycji w ramach nowego programu będzie wyższa niż w przypadku inwestycji w poprzednim okresie programowania. W efekcie zmniejszają się współfinansowane wydatki krajowe na inwestycje. Korekta fiskalna w 2024 r. nie wynika przede wszystkim ze spadku inwestycji. Biorąc pod uwagę te dodatkowe czynniki, ocenia się, że inwestycje publiczne w 2024 r. są zgodne z zaleceniem Rady. Jeżeli chodzi o wydatki publiczne finansowane z dochodów z funduszy UE, w tym z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, spodziewane jest z kolei, że wzrosną one do 3,4 % PKB w 2024 r., z 2,5 % PKB w 2023 r.

(20) Przy uwzględnieniu środków z zakresu polityki znanych w dacie granicznej prognozy i przy założeniu niezmiennego kursu polityki deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2025 r. przewidziany w prognozie Komisji z wiosny 2024 r. ma wynieść 0,8 % PKB. Spadek deficytu w 2025 r. wynika głównie z malejących wydatków z tytułu odsetek i ograniczonego wzrostu kosztów wynagrodzeń w sektorze publicznym. Relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB ma zmaleć do 149,3 % do końca 2025 r. Spadek relacji długu do PKB w 2025 r. wynika

---

uwzględnione w kolejnych ocenach zgodności i będą, co do zasady, uznawane za środki jednorazowe i tymczasowe. Podobne podejście zastosowano w odniesieniu do powodzi w Grecji.

[21] Te dane liczbowe odzwierciedlają poziom rocznych kosztów budżetowych tych środków, z uwzględnieniem dochodów i wydatków, a także – w stosownych przypadkach – po odliczeniu dochodów z podatków od nieoczekiwanych zysków dostawców energii.

[22] W swojej prognozie z wiosny 2024 r. Komisja zakłada zasadniczo, że środki, które według Grecji pozostaną w mocy do końca 2024 r., będą miały wpływ na budżet również w 2025 r.

głównie z rosnącej nadwyżki pierwotnej i wzrostu nominalnego PKB, a także wartości rezydualnych zmian długu. Rozważna polityka fiskalna powinna przyczyniać się również do wzmocnienia pozycji zewnętrznej.

(21) Opierając się na najlepszych praktykach i reformach wprowadzonych w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym nowej reformie mającej na celu zintensyfikowanie działań służących zwalczaniu uchylania się od opodatkowania, Grecja ma pole do dalszego wzmocnienia ram polityki podatkowej, aby umożliwić przyciągnięcie większej liczby inwestycji i zmniejszyć w ten sposób wciąż znaczną lukę inwestycyjną. W szczególności wprowadzenie rozszerzonego systemu interpretacji indywidualnej prawa podatkowego zgodnie z najlepszymi praktykami UE mogłoby zapewnić podatnikom przejrzystą interpretację obowiązującego prawa podatkowego, a inwestorom – większą pewność prawa. Ponadto zwiększenie wysiłków na rzecz zwiększenia zdolności niezależnego urzędu ds. dochodów publicznych – w szczególności poprzez wzmocnienie jego autonomii w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi i ich rozwoju – mogłoby przyczynić się do dalszej poprawy przestrzegania przepisów podatkowych.

(22) Grecja w dalszym ciągu podejmuje działania w celu modernizacji swojej administracji publicznej, ale wciąż istnieje pole do usprawnienia jej działania. Po znacznym dostosowaniu po 2010 r. rozmiar i koszty administracji publicznej w dużej mierze dostosowano do średniej UE. Koszty wynagrodzeń w greckim sektorze publicznym pozostały w 2023 r. na niezmienionym poziomie 10,8 % PKB, czyli nieco powyżej średniej unijnej (10,2 % PKB), przy uwzględnieniu podwyżek wynagrodzeń, które nastąpiły po raz pierwszy od 2010 r. Dostosowanie wysokości dodatków płacowych, w tym związanych ze stanowiskami kierowniczymi, które weszło w życie na początku 2024 r., było zgodne z jednolitą siatką płac, ponieważ środek ten wprowadzono w całej administracji publicznej. Aby utrzymać te osiągnięcia w przyszłości, niezwykle ważne jest: (i) zapewnienie dalszego stosowania jednolitej siatki płac przy jednoczesnym utrzymaniu obecnego poziomu zatrudnienia przez dalsze stosowanie zasady „jeden więcej – jeden mniej” w odniesieniu do pracowników zatrudnianych na czas nieokreślony oraz (ii) utrzymanie pułapu dla pracowników zatrudnionych na czas określony, który wprowadzono w 2022 r. Plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera środki mające zwiększyć efektywność działania administracji publicznej, m.in. ustanowienie ram wielopoziomowego systemu rządzenia, które przyjęto w 2023 r. Przewiduje się, że ramy te – w tym planowane struktury zarządzania i system informacyjny – zaczną w pełni funkcjonować w 2024 r., co powinno pozwolić osiągnąć spodziewaną poprawę koordynacji między szczeblami centralnym, regionalnym i lokalnym.

(23) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) i kryterium 2.2 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które mają zostać wdrożone do 2026 r. Spodziewane jest, że przyczynią się one do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom (lub znacznej ich części) określonym w odpowiednich zaleceniach dla poszczególnych krajów. Ze względu na te krótkie ramy czasowe szybkie przystąpienie do skutecznej realizacji planu, w tym rozdziału REPowerEU, jest nieodzowne dla zwiększenia długoterminowej konkurencyjności Grecji dzięki zielonej i cyfrowej transformacji, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawiedliwości społecznej. Aby zrealizować do sierpnia 2026 r. przewidziane w planie zobowiązania, Grecja musi kontynuować wdrażanie reform i przyspieszyć inwestycje przez zapobieganie grożącym opóźnieniom i zapewnienie dużych zdolności

administracyjnych. Władze Grecji przyjęły środki mające usprawnić wdrażanie i zwiększyć zdolności administracyjne, a plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera dodatkowe konkretne działania, które powinny pomóc w osiągnięciu tego celu. Szczególne wyzwania, przed którymi stoi Grecja, to m.in.: (i) przewlekłość postępowań sądowych w sprawie roszczeń prawnych dotyczących postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, co grozi opóźnieniem planowanych terminów zakończenia inwestycji poza sierpień 2026 r.; (ii) powolność procedury przeniesienia praw własności oraz (iii) słaba koordynacja, szczególnie widoczna w przypadku inwestycji i reform obejmujących obszary polityki wykraczające poza zakres kompetencji jednego ministerstwa. Systematyczne angażowanie władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych, społeczeństwa obywatelskiego i innych odpowiednich zainteresowanych stron pozostaje nieodzowne dla zapewnienia szerokiego poczucia odpowiedzialności za pomyślną realizację planu odbudowy i zwiększania odporności.

(24) W ramach przeglądu śródokresowego programów polityki spójności Grecja ma obowiązek, zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2021/1060, dokonać przeglądu poszczególnych programów do marca 2025 r., biorąc pod uwagę m.in. wyzwania wskazane w zaleceniach dla poszczególnych krajów na 2024 r. oraz krajowy plan w dziedzinie energii i klimatu. Przegląd ten stanowi podstawę ostatecznej alokacji finansowania unijnego w ramach poszczególnych programów. Grecja poczyniła postęp we wdrażaniu polityki spójności i Europejskiego filaru praw socjalnych, ale pozostają pewne wyzwania. W szczególności wzrost w bardziej peryferyjnych regionach Grecji jest nadal powolny i występują znaczne dysproporcje między obszarami miejskimi i pozamiejskimi. Niezwykle istotne jest przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności i jednoczesne wzmocnienie zdolności administracyjnych na szczeblu krajowym i regionalnym. Priorytety uzgodnione w ramach programu pozostają aktualne. W szczególności, dla zwiększenia konkurencyjności nieodzowne są zarówno działania poprawiające zdolność przedsiębiorstw do innowacji, jak i skupienie się na ukierunkowanym wsparciu dla przedsiębiorstw. W ramach zielonej transformacji potrzebne są inwestycje w gospodarowanie odpadami, aby osiągnąć cele w zakresie recyklingu i ograniczyć składowanie. Niezbędne jest kompleksowe usprawnienie gospodarki wodnej, w tym w zakresie gospodarowania wodą i ściekami, odzysku energii, cyfryzacji, ponownego wykorzystania wody, wody deszczowej i zrównoważonego odsalania opartego na energii ze źródeł odnawialnych. Aby dokonać transformacji energetycznej, należy zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych, wdrożyć rozwiązania umożliwiające magazynowanie energii, poprawić efektywność energetyczną i rozwiązać problem ubóstwa energetycznego. Zwiększenie udziału czystego transportu miejskiego jest również bardzo ważne dla osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla. W ramach programów polityki spójności należy kontynuować inwestowanie w umiejętności (w oparciu o kompleksową strategię), wdrażanie gwarancji dla dzieci, promowanie usług opieki długoterminowej i mieszkalnictwa socjalnego charakteryzujących się wysoką jakością i przystępnością cenową oraz zwiększanie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej grup marginalizowanych, takich jak Romowie i osoby ze środowisk migracyjnych. W kontekście przeglądu śródokresowego programów polityki spójności na większą uwagę zasługują zapobieganie zagrożeniom związanym ze zmianą klimatu i gotowość na ich wystąpienie. Grecja może również wykorzystać inicjatywę „Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy” do wspierania swojej transformacji

przemysłowej, zwłaszcza produkcji i magazynowania czystej energii, zielonej żeglugi i biotechnologii oraz rozwoju umiejętności ekologicznych i cyfrowych.

(25) Oprócz wyzwań gospodarczych i społecznych uwzględnionych w planie odbudowy i zwiększania odporności oraz w ramach innych funduszy UE Grecja stoi w obliczu kilku dodatkowych wyzwań związanych ze wzrostem gospodarczym, ramami regulacyjnymi i podnoszeniem kwalifikacji siły roboczej; rozwiązanie tych problemów może zwiększyć konkurencyjność Grecji. Wskaźnik zatrudnienia wprawdzie rośnie, ale wciąż należy do najniższych w UE, a dostęp do rynku pracy pozostaje trudny, zwłaszcza w przypadku kobiet i młodzieży. Jeśli chodzi o edukację, Grecja podjęła w ostatnich latach kroki w celu zmiany programów nauczania – w tym w kontekście planu odbudowy i zwiększania odporności – oraz włączenia do nich kursów poświęconych umiejętnościom miękkim i cyfrowym. Wyniki w zakresie umiejętności podstawowych pozostają jednak szczególnie niskie, co pogarsza wyniki na rynku pracy, wydajność i konkurencyjność. Świadczą o tym wyniki 15-latków w dziedzinie matematyki, czytania ze zrozumieniem i nauk ścisłych, które gwałtownie się pogarszają od 2012 r., a według najnowszego, organizowanego przez OECD Programu międzynarodowej oceny umiejętności uczniów – należą do najsłabszych w UE. Wysoki i dalej rosnący odsetek uczniów uzyskujących najsłabsze wyniki, w tym uczniów pochodzących z bardziej uprzywilejowanych środowisk, oraz niski odsetek uczniów osiągających najlepsze wyniki wskazują na istnienie problemów strukturalnych, które wpływają na jakość i równość systemu edukacji. Grecja zajmuje również ostatnie miejsce wśród państw członkowskich UE pod względem uczestnictwa we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem, które – zgodnie z badaniami – wpływa pozytywnie na wyniki kształcenia na dalszych etapach. Problemy pogarszające wyniki kształcenia w Grecji mogą wiązać się z: (i) niedofinansowaniem systemu kształcenia; (ii) kładzeniem niewystarczającego nacisku na metody nauczania i uczenia się, które są oparte na kompetencjach i w ramach których dużą uwagę zwraca się na umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, a także umiejętności miękkie i przekrojowe; (iii) niskim stopniem autonomii szkół oraz (iv) nieprzeprowadzaniem systematycznych ocen nauczycieli.

(26) Priorytetowe znaczenie mają nadal poprawa usług użyteczności publicznej, a także zwiększenie stabilności gospodarki i finansów publicznych oraz zrównoważoności klimatycznej. W tym kontekście istnieje możliwość dalszej poprawy zarządzania aktywami państwowymi, w tym przez modernizację przedsiębiorstw państwowych i zagospodarowanie nieruchomości będących własnością państwa. W niektórych przedsiębiorstwach państwowych wdrożono z powodzeniem pewne reformy, które przyczyniły się do zwiększenia elastyczności działania i autonomii handlowej, wzmocnienia wewnętrznych zdolności zarządczych oraz ulepszenia polityk i procedur w zakresie zarządzania zaopatrzeniem, wynagrodzeń i zatrudniania. Naśladowanie tych praktyk pomogłoby innym przedsiębiorstwom państwowym wnosić większą wartość, z korzyścią zarówno dla społeczeństwa, jak i gospodarki. Helleńska Korporacja ds. Aktywów i Udziałów oraz jej jednostki zależne odgrywają kluczową rolę w zarządzaniu takimi aktywami państwowymi. Trwa refleksja nad możliwościami dalszej poprawy efektywności i skuteczności Korporacji, np. przez zwiększenie jej zdolności organizacyjnych i funkcjonalnych, a także autonomii operacyjnej i wewnętrznej wiedzy eksperckiej na temat inwestycji.

(27) Przewlekłość procesu wydawania pozwoleń środowiskowych, spowodowana m.in. lukami regulacyjnymi, utrudnia w dalszym ciągu inwestycje na szczeblu centralnym i regionalnym. Udzielenie pozwolenia środowiskowego stanowi integralną część

szerszego procesu wydawania pozwoleń mającego zastosowanie do każdego rodzaju inwestycji, a procedura prowadząca do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest złożona i długotrwała. W szczególności brak jest nadal klasyfikacji środowiskowej dla odnawialnych źródeł energii i warunków określających, w jakich okolicznościach można wydać pozwolenie na prowadzenie działalności przemysłowej o ograniczonym wpływie na środowisko. Należy również określić kryteria dotyczące spraw, w których należy zastosować uproszczoną procedurę wydawania pozwolenia ze względu na fakt, iż wprowadzane zmiany są nieznaczne. Brak aktów prawnych pozwalających rozwiązać te problemy sprawia, że zmiany legislacyjne, które wprowadzono wcześniej, aby ustanowić racjonalniejsze, oparte na analizie ryzyka kryteria wydawania pozwoleń środowiskowych, nie przynoszą żadnych efektów. Uchwalenie tych oczekujących na przyjęcie aktów prawnych mogłoby mieć duży wpływ na czas trwania i jakość ocen wpływu na środowisko zarówno w przypadku nowych, jak i zmienionych lub przedłużonych pozwoleń na tego typu inwestycje. Oprócz tego, pomimo ukończenia prac nad ramami regulacyjnymi dotyczącymi angażowania specjalistów z sektora prywatnego do oceny stanu środowiska, rejestr tych specjalistów pozostaje niewykorzystany, a system nie został jeszcze uruchomiony. Uzupełnienie ram regulacyjnych przez uchwalenie brakujących przepisów prawa wtórnego i uruchomienie systemu ocen stanu środowiska przez certyfikowanych specjalistów z sektora prywatnego przyczyniłoby się do wzmocnienia otoczenia działalności gospodarczej w Grecji, ponieważ zmiany te powinny zmniejszyć wąskie gardła w procesie wydawania pozwoleń środowiskowych i zwiększyć zaufanie inwestorów. Spodziewane jest, że wyżej wymienione działania w ramach polityki ułatwią inwestycje, które poprawią wydajność i rozszerzą bazę eksportową, co przyczyni się z kolei do zmniejszenia zależności od importu, poprawy perspektyw wzrostu i przywrócenia równowagi zewnętrznej, a także wyrównania nierównowagi zasobowej.

(28) Pomimo poczynionych wysiłków, w szczególności zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w łącznej produkcji energii elektrycznej, Grecja jest nadal w dużym stopniu uzależniona od paliw kopalnych: w 2022 r. ropa naftowa stanowiła 55 %, a gaz – 20 % jej koszyka energetycznego. W rozdziale REPowerEU dodanym do uzupełnionego planu odbudowy i zwiększania odporności Grecji zawarto wprawdzie szereg reform i inwestycji, które powinny przyspieszyć dążenia Grecji do dekarbonizacji, ale wciąż potrzebne są dodatkowe działania zmniejszające zależność Grecji od paliw kopalnych. Grecja posiada jedną z najstarszych flot pojazdów w UE, a wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w sektorze transportu pozostaje na bardzo niskim poziomie. W rezultacie grecki sektor transportowy pozostaje jednym z największych emitentów dwutlenku węgla. Do przyspieszenia elektryfikacji sektora transportowego mogłoby przyczynić się zwiększenie poziomu ambicji polityki, np. przez rozszerzenie kategorii pojazdów, które na mocy krajowego prawa o klimacie muszą zostać objęte wymianą silników spalinowych na silniki elektryczne, oraz egzekwowanie wycofania pojazdów powodujących duże zanieczyszczenie.

(29) System ochrony ludności w Grecji znajduje się pod dużą presją ze względu na rosnącą częstotliwość i dotkliwość klęsk żywiołowych nawiedzających to państwo. W 2023 r. Grecja doświadczyła poważnych pożarów roślinności i powodzi, które spowodowały ofiary śmiertelne, katastrofalne szkody w środowisku naturalnym oraz duże szkody majątkowe i infrastrukturalne. Oczekuje się, że inwestycje w system ochrony ludności w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności oraz funduszy spójności zwiększą zdolności reagowania na klęski żywiołowe. Istnieje jednak pole do dalszego wzmocnienia działań prewencyjnych. Reformy i inwestycje mające na celu poprawę

skuteczności i efektywności wczesnego ostrzegania, uodpornienie infrastruktury na zmianę klimatu i inne działania zapobiegające ryzyku mogłyby stanowić uzupełnienie środków zapewniających gotowość i przyczynić się do ograniczenia przyszłych szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi. W ramach tych inwestycji można też kłaść nacisk na działania zwiększające odporność przez zapobieganie zagrożeniom i gotowość na ich wystąpienie oraz stosowanie podejścia ekosystemowego.

(30) W kontekście bliskich powiązań między gospodarkami państw członkowskich należących do strefy euro i ich wspólnego wkładu w funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej Rada zaleciła w 2024 r. państwom członkowskim będącym członkami strefy euro podjęcie działań, w tym poprzez ich plany odbudowy i zwiększania odporności, w celu wdrożenia zalecenia dotyczącego polityki gospodarczej strefy euro. W przypadku Grecji zalecenia 1, 2 i 3 przyczyniają się do realizacji pierwszego, drugiego, trzeciego, czwartego i piątego zalecenia dla strefy euro.

(31) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i stwierdzonego przez nią istnienia zakłóceń równowagi zalecenia na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1, 2 i 3 poniżej. Polityki, o których mowa w zaleceniu 1, pomagają zaradzić podatnościom na zagrożenia związanym z długiem sektora instytucji rządowych i samorządowych, pozycją zewnętrzną i kredytami zagrożonymi. Polityki, o których mowa w zaleceniach 2 i 3, wspierają wzrost potencjalnego PKB, a w efekcie przyczyniają się również do realizacji zalecenia 1. Zalecenia 1, 2 i 3 przyczyniają się zarówno do korygowania zakłóceń równowagi, jak i do realizacji zalecenia dla strefy euro, zgodnie z motywem 30,

NINIEJSZYM ZALECA Grecji podjęcie w latach 2024 i 2025 działań mających na celu:

1. Terminowe przedłożenie średniookresowego planu budżetowo-strukturalnego. Ograniczenie – zgodnie z wymogami zreformowanego paktu stabilności i wzrostu – wzrostu wydatków netto[23] w 2025 r. do wskaźnika umożliwiającego zapewnienie, aby dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wykazywał prawdopodobną tendencję spadkową w średnim okresie, oraz utrzymanie deficytu publicznego poniżej określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % PKB. Kontynuowanie działań na rzecz zapewnienia bardziej przyjaznego inwestycjom systemu podatkowego przez zwiększenie pewności prawa w ramach tego systemu oraz kontynuowanie działań na rzecz zwiększenia autonomii operacyjnej organu podatkowego w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi i ich rozwoju. Utrzymanie efektywności administracji publicznej, a jednocześnie zapewnienie, aby była ona zdolna przyciągnąć pracowników o odpowiednich umiejętnościach, przy zachowaniu spójności z jednolitą siatką płac, oraz operacjonalizację wielopoziomowego systemu rządzenia. Zapewnienie utrzymania ciągłej poprawy salda obrotów z zagranicą dzięki promowaniu zrównoważonego wzrostu i wspieraniu krajowych inwestycji produkcyjnych. Dalsze zmniejszanie liczby kredytów zagrożonych znajdujących się w portfelach banków i podmiotów obsługujących kredyty, w tym przez dalsze usprawnianie procesów e-aukcji, aby zmniejszyć odsetek nieudanych aukcji.

[23] Zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2024/1263 „wydatki netto” oznaczają wydatki publiczne po skorygowaniu o wydatki z tytułu odsetek, działania dyskrecjonalne po stronie dochodów, wydatki na programy unijne w pełni kompensowane dochodami z funduszy unijnych, krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez Unię, cykliczne elementy wydatków na zasiłki dla bezrobotnych oraz działania jednorazowe i inne działania tymczasowe.

2. Wzmocnienie zdolności administracyjnych w zakresie zarządzania środkami z funduszów UE, przyspieszenie inwestycji i utrzymanie tempa wdrażania reform. Nadrobienie pojawiających się opóźnień, aby umożliwić kontynuowanie szybkiej i skutecznej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdziału REPowerEU, oraz zapewnić zakończenie reform i inwestycji do sierpnia 2026 r. Przyspieszenie wdrażania programów polityki spójności. W kontekście ich przeglądu śródokresowego – dalsze koncentrowanie się na uzgodnionych priorytetach, podjęcie działań w celu lepszego reagowania na potrzeby w obszarze zapobiegania zagrożeniom związanym ze zmianą klimatu i gotowości na ich wystąpienie, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości oferowanych przez inicjatywę „Platforma na rzecz technologii strategicznych dla Europy” w zakresie poprawy konkurencyjności.

3. Zwiększenie konkurencyjności dzięki rozwiązaniu problemu niewystarczającego opanowania umiejętności podstawowych, lepszemu zarządzaniu aktywami państwowymi i uzupełnieniu ram regulujących wydawanie pozwoleń środowiskowych.

4. Zmniejszenie zależności od paliw kopalnych dzięki szybszej dekarbonizacji sektora transportowego. Efektywniejsze zarządzanie klęskami żywiołowymi dzięki wprowadzeniu skutecznego systemu wczesnego ostrzegania i systemu zapobiegania ryzyku.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący